

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (GST) = 40 kan. dolarů
Cena 1.62 + 0.08 (GST) = 1.70 dolaru.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou
noviny předplaceny,
je v pravém horním
rohu štítku!

J Time
Committed
À déla
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 4.

(429.)

Vol. 19.

satellite 1-416

Thursday,
February 26,
2009

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Najväčšia radosť je aj tak škodoradosť

Keď francúzsky kráľ Ľudovít XIV, zvaný tiež "Slnko", alebo "Slnecny", udelil v roku 1665 titul, či funkciu Kráľovského divadelníka Jeanovi Baptistovi Poquelinovi, známemu ako Moliere, znamenalo to pre dramatika veľa.

Nielen vítaná ochrana, satisfakcia, rozlet a posmelenie do práce, ale i povinnosť priamo svojimi hrami a divadelnými predstaveniami prispievať na príležitostné zábavy kráľovského dvora. Tieto dvorné komédie boli komponované ako veľké poeticko - výpravne hry. Slovo sa v nich družilo s hudbou a hudba s tancom. Nešlo v nich o zobrazenie reality, skôr o akúsi féeriu plnú farieb, fúbiivých melódií a poézie. Ani o pranie rovanie spoločenských neuduhov, či zrkadlo mravov. Veľkoleposť a výpravny charakter inscenácií zdôrazňovali krásu, lásku a radosť. Jednoducho megalomanské farebné rozprávky.

Na pozadí týchto trendov a dobových zvykov, Molierova komédia - fraška o zbohatlíckom Georgovi Dandinovi, vyzerá ako úplný kontrast. Už samotné meno sugeruje skôr nemotorné pohyby (dan - din) než baletný švih. Vo svojom parížskom divadle v Palais - Royal, Moliere túto komediálnu frašku hrával bez jej spevno - hudobného rámca (tak ju aj vydal). Podnes sa tak hráva. V takejto podobe potom, prirodzene, ostro vystúpili jednak jej satirické hroty ako aj jej tzv. "suchosť", či priam "krutosť", ba i domnelá tragika. Mnohí Molierovi súčasníci hovoria o "neľútostnom výsmechu", či "trpkosti až brutalite" a považujú Chudáka manžela za "najnemorálnejšiu hru" z celého Molierovho repertoáru.

Je isté, že ide o pomerne drsný príbeh, život však býva aj taký. Dovolíme si skonštatovať, že samotná koncepcia diela je založená na dobrej znalosti temných zákutí ľudskej duše, pretože od začiatku je celkom očividné, že úbohý Dandin nemá nijakú šancu v spleti klamstiev, intríg, falše a pokrytectva a v konečnom dôsledku to nie je pravda, ktorá víťazí, ale čosi celkom opačné.

Takže tentoraz bez happy endu, hoci s úsmevom.

Spýtali sme sa Zuzany Martinkovej, ktorá hru vybrala a režírovala.

Prečo práve tento Moliere?

Po náročnej dokumentárnej dráme Horúce leto 68 som sa chcela sústrediť na čosi ľahšie, dobre stráviteľné a úsmevné. Molierove hry hrajú všetky divadlá už vyše 300 rokov. Chceli sme, myslím tým celý kolektív, ktorý pripravil túto inscenáciu, aby sa divák hlavne dobre zabavil. Hoci keď si človek odmyslí divadelnú, či vlastne umeleckú nadsádzku, príbeh klamaného manžela nie je príliš do popuku. Najmä pre toho manžela.

Čo, okrem nenáročnej zábavy, ponúkate divákovi?

Myslím si, že diváci nie sú rovnako vnímaví a na každého človeka predstavenie zapôsobí ináč. O to však ide. Najlepšie by bolo, keby sa ľudia pobavili a zároveň považovali nad tým či tento, zveličený príbeh je iba smiešny. Pre prelietavé ženy nemusí byť nový milenec, či partner, vždy lepší a hodnotnejší, ako ten pôvodný. Neusilujeme sa o nijakú hlbokú psychoanalýzu, chceme len pobaviť a ak sa niekto ešte aj zamyslí, tým lepšie.

Aký je realizačný team?

So všetkými ľuďmi, ktorí participovali na tomto predstavení, si ľudsky veľmi dobre rozumiem a príprava prebehla viac-menej bez viditeľných zádrhfov. Sme ľudia a tak aj spolu fungujeme. Tak akosi ľudsky so všetkým, čo k tomu patrí.

Môžu diváci očakávať niečo mimoriadne?

Myslím, že áno. Nás všetkých. A pekne a príjemne strávený večer, či popoludnie.

Ďakujeme.

Na záver vari len toľko: Poniectori z nás vieme, že najväčšia radosť je škodoradosť, alebo ako hovorí nepekne, hoci pravdivé slovenské príslovie "Keď zdochla koza mne, nech susedovi skapú dve." Nuž milí manželia, určite sa všetci tešíme, že žena zahýba Dandinovi a nie nám. Hoci človek nikdy nevie. Klamaný manžel je zväčša posledný, kto sa o tom dozvie. Na druhej strane, Dandin o tom vedel od začiatku a príliš mu to nepomohlo.

***

Foto ABE

Nové divadlo uvedlo hru Chudák manžel. Na fotografiách od shora a zleva: Roman Kozák, Martin Bonhart, Viktor Matejkovič, Jan Šmíd, Lenka Nováková, Erik Schwartz, Radka Tamchynová, Lenka Kimla, ješte jednou Radka Tamchynová a režisérka Zuzka Martinková-Znášiková

I.Z.